

Gezondheidsmonitoring in slachterij

De 'opknappers' verwijderen slacht- en gezondheidsafwijkingen.

Iedere varkenshouder krijgt gezondheidsinformatie teruggekoppeld die in de slachterij is verzameld. Dit kan door karkascontrole door het KDS, bloedtappen of slachtlijnonderzoek. GD Varken bezocht slachterij Compaxo om te zien hoe deze informatie wordt verzameld.

De slachterij annex uitsnijderij van Compaxo staat langs de A12 in Zevenaar. Per jaar worden hier 1,3 miljoen varkens geslacht. De vrachtwagens met varkens die het terrein oprijden, lossen hun varkens in een overdekte hal. Tijdens het uitladen controleert een dierenarts van de VWA of de dieren gezond genoeg zijn om geslacht te worden. Hij deelt de dieren in 3 categorieën in. Dieren in categorie 1 zijn gezond en worden normaal geslacht. De categorie 2-dieren worden direct geslacht. Categorie-3 dieren geven een risico op vervuiling van de slachtlijn. Zij hebben bijvoorbeeld een staartontsteking of navelbreuk en worden apart gezet om aan het eind van de dag geslacht te worden. Ongeveer 1-2 varkens per dag worden afgekeurd voor consumptie en afgevoerd voor destructie.

Bloedtappen na het steken

Nadat de dieren zijn verdoofd worden ze gestoken. Dan worden ook de bloedmonsters genomen die voor de controle op SVD, Salmonella en Aujeszky noodzakelijk zijn. Het bloed dat getapt

wordt is onderdeel van landelijke regelgeving. Voor Salmonella zijn dat 12 monsters per trimester, voor SVD 3 en voor Aujeszky ook 3.

Per 4 maanden zijn er bijna 400 UBN's die bij Compaxo op deze manier het bloedonderzoek laten doen. Zij laten per keer dus van 12 varkens bloed tappen. De bloedbuizen gaan naar een door de slachterij uitgekozen laboratorium. De uitslagen gaan naar de varkenshouder en, in het geval van Salmonella-onderzoek, de IKB-beheerder. In het geval van Aujeszky- en SVD-onderzoek gaan de uitslagen naar de GD die de database beheert. De medewerker van Compaxo die verantwoordelijk is voor het bloedtappen ziet 's ochtends op een lijst van welke UBN's hij bloed moet tappen. Voordat hij de dieren tapt controleert hij het UBN. Het bloed dat na het steken uit de halsader komt is een behoorlijke straal. De medewerker houdt de bloedbuis eronder en sluit de buis af met een dopje. Hij spoelt het geheel af onder de kraan en zet de bloedbuis in een rekje.

Aan de haak

Nadat de dieren zijn gestoken worden ze aan de slachthaken gehangen. Voordat de karkassen zijn gehalveerd komen de darmen in een schaal op een lopende band en de organen aan een haak. Deze lopen gelijk met de slachtlijn waar de karkassen aan hangen.

De karkassen en organen komen vervolgens bij het keurbordes. Hier werken vier medewerkers van het KDS. Twee keuren de karkassen. Zij zoeken naar borstvliesverklevingen (pleuritis) en huid- en pootafwijkingen. Twee anderen beoordelen de organen. Zij zoeken naar long- en leverafwijkingen. "Hun eerste prioriteit is voedselveiligheid, daarnaast is de gezondheidsinformatie van belang voor de varkenshouder", benadrukt Tijje de Vries, kwaliteitsmedewerker van Compaxo.

De KDS-medewerkers hebben een toetsenbord met zeven cijfers. Ieder cijfer staat voor een afgekeurd orgaan of combinatie van organen. Zo is een twee een afgekeurde lever, een drie een longontsteking en bij een vijf zijn de lever en de longen afgekeurd. Ze hoeven niet eerst een diernummer in te voeren. Omdat de slachtlijn geautomatiseerd is 'weet' het systeem welk dier op dat moment gekeurd wordt.

Informatie op specificatie geleverde varkens

De varkenshouder krijgt de informatie over de keuring in zijn specificatie van geleverde varkens. Deze cijfers zijn afgezet tegen de gemiddelden bij alle Compaxo-slachtingen in het afgelopen jaar. Hieruit blijkt dat bij 90,3% van de varkens de organen zijn goedgekeurd. 6,5% heeft een longontsteking (pneumonie) en 1,8% een afgekeurde lever. In het karkasonderzoek is 85,4% goedgekeurd en 13,9% heeft een borstvliesontsteking. Varkens die volgens het KDS extra onderzoek nodig hebben worden apart gehangen.

Opknappers

Na het keurbordes komen de karkassen bij de opknappers. Zij verwijderen slacht- en gezondheidsafwijkingen. Zo zal van een dier met borstvliesverkleving het borstvlies er nog niet helemaal uit zijn. "Hoe meer deze medewerkers moeten doen, hoe slechter het met de gezondheid van die varkens was gesteld. Hoe gezonder de varkens, hoe beter het is voor de varkenshouder en de slachterij", zegt De Vries. Hij krijgt dagelijks een overzicht van bedrijven waarbij veel aan de varkens moest gebeuren. Als dat vaker voorkomt bij een bedrijf, neemt hij contact op. Hij adviseert dan om contact op te nemen met de dierenarts om de oorzaak van het probleem te achterhalen.

Koppelonderzoek

De Vries voert op verzoek van de varkenshouder, dierenarts, voorlichter of handelaar ook een slachtlijnonderzoek uit. Dan wordt een hele koppel varkens gecontroleerd. Hij kijkt naar longen, harten, darmen en levers of zoekt naar verschijnselen van PIA. Het verslag hiervan gaat naar de betrokkenen. Een varkenshouder of dierenarts kan ook bij zo'n slachtlijnonderzoek aanwezig zijn.

Aan het eind van de slachtlijn worden de dieren gewogen en geïdentificeerd. Daarna worden geen controles meer gedaan op het gebied van diergezondheid.

Kijk voor meer foto's op www.gddeventer.com/varken

Orgaancontrole door KDS-medewerker.

